

संस्कृतभारती - उत्तरतमिल्लाडु

प्रवेशः - अभ्यासः

पाठः - ५

1. अधो दत्तानां क्रियापदानां लोट् रूपाणि लिखतु ।

गायति, पिबति, पश्यति, स्मरन्ति, धावन्ति, लिखन्ति, वदति, उपविशन्ति,
पचति, हसति, भाषसे, मोदते, लोकते, कम्पते, ईक्षते, स्वदते, पलायति, वर्धते,
वन्दन्ते ।

2. लोट्- लकारे परिवर्तनं कृत्वा पूर्णं वाक्यं लिखतु ।

१. बालकः जलं पिबति ।

६. त्वं पचसि ।

२. रामः पाठं लिखति ।

७. भवन्तः चित्रं पश्यन्ति ।

३. सेवकः वस्त्रं प्रक्षलयति ।

८. योधाः युध्यन्ते ।

४. ते गीतं गायन्ति ।

९. सस्यानि वर्धन्ते ।

५. अहं चित्रं पश्यामि ।

१०. वयं ऊहामहे ।

3. . लट्- लकारे परिवर्तनं कृत्वा पूर्णं वाक्यं लिखतु ।

१. वयं रामायणं पठाम ।

२. अहं संस्कृतं लिखानि ।

३. यूयं मन्दिरं गच्छत ।

४. युवां वदत ।

५. सर्वे श्लोकं स्मरन्तु ।

६. त्वं क्षीरं पिब ।

७. वयं देशं रक्षाम ।

८. ते भाषन्ताम् ।

९. अहं वन्दै ।

१०. वयम् ईक्षामहे ।

4. संस्कृत-पदानि लिखतु

Table, Scale, White paper, Pen, Chalk piece, Scissors, Book, Pencil, Blackboard, Desk.

5. आवरणे दत्तानां पदानाम् उचितरूपाणि लिखतु

१. रमेशः प्रतिदिनं __ (श्लोकः) पठति ।

२. सीता __ (सुधाखण्डः) नयति ।

३. सज्जनाः __ (धर्मः) इच्छन्ति ।

४. बालकः __ (लेखनी) क्रीणाति ।

५. रामः __ (माता) नमति ।

६. कपिः __ (वृक्षाः) आरोहन्ति ।

७. महिला: __ (शाटिका:) क्रीणन्ति ।

८. गोपाल: __ (पत्रिका) नयति ।

९. सुरेश: __ (जना:) पश्यति ।

१०. छात्र: _ (प्रश्न:) पृच्छति ।

6. उत्तरं लिखतु ।

१. सोमः किम् इच्छति ?

२. मार्गे चोराः किम् अहरन्?

३. रामः सोमः च किम् अकरोत्?

४. महाराजः कम् आह्वयत्?

५. कः जीवनार्थं सेवकः अभवत्?

६. विष्णोः वल्लभा का?

7. ससन्दर्भं विवृणोतु ।

"त्वं मन्त्रिस्थाने तिष्ठ"

8. प्रहेलिकायाः उत्तरं लिखत ।

विष्णोः का वल्लभा देवी लोकत्रितयचारिणी ?

वर्णावाद्यन्तिमौ दत्त्वा कः शब्दः तुल्यवाचकः ?

9. "स्म" उपयुज्य वाक्यानाम् परिवर्तनं करोतु

१. बालः अक्रीडत् ।
२. सिंहः मृगम् अमारयत् ।
३. भक्ताः वरम् अयाचन्त ।
४. अहम् अभाषे ।
५. वयं चित्रं अपश्याम ।

10. सुभाषितं पूरयतु ।

आचार्यात् पादमादत्ते _____ ।

पादं सब्रह्मचारिभ्यः पादं _____ च ॥

11. आवरणे दत्त-पदस्य उचितं रूपं रिक्तस्थाने लिखतु ।

उदा.

१. पितामहः _____ आह्वयति (सः)
पितामहः तम् आह्वयति ।
२. धर्मराजः – वदति । (ते)
३. हिडिम्बा – मारयति ? (कः)
४. सः – वदति । (अहम्)
५. एषा – जानाति । (एतौ)
६. कृपया – कथयतु । (ताः)
७. कृष्णः – रक्षतु । (सर्वे)
८. गृध्रः – मृगान् खादति । (ते)

९. धर्मः – रक्षति । (वयम्)
१०. अहं – जन्मानि जानामि । (तानि)
११. आवां – सम्यक् जानीवः । (युवाम्)
१२. मानवः – सिद्धिं विन्दति । (सा)
१३. सेना – अनुसरति । (एषः)
१४. सर्वे – नक्षत्रावलिं पश्यन्तु । (एषा)
१५. अयतिः – गतिं गच्छति ? (किम्)
१६. कः - महापुरुषं जानाति (सः)

२ आवरणे दत्त-पदस्य उचितं रूपं रिक्तस्थाने लिखतु ।

१. दुष्यन्तः ..... विस्मरति । (शकुन्तला)
२. वयं ..... स्मरामः । (बान्धवाः)
३. कपयः ..... खादन्ति । (फलानि)
४. महिला ..... क्रीणाति । (शाटिका)
५. भवान् ..... परिवेषयतु । (भोजनम्)
६. शिक्षकः ..... बोधयति । (छात्राः)
७. तौ ..... खादतः । (इक्षुः)
८. भवत्यः ..... चिन्तयन्ति किल । (कथाः)
९. व्यासः ..... लिखति स्म । (इतिहासः)
१०. आचार्यः ..... परिष्करोति । (शिष्यः)
११. मित्रं ..... वदति । (सद्गुणः)

१२. बालकाः ..... पृच्छन्ति । (माता)
१३. शूराः ..... प्राप्नुवन्ति । (जयः)
१४. एताः ..... प्रणमन्ति । (गुरुः)
१५. पिता ..... बोधयति । (मन्दमतिः)
१६. जनाः ..... पूजयन्ति । (तापसाः)
१७. सेनापतिः ..... रचयति । (व्यूहाः)
१८. कौरवाः ..... निर्मान्ति । (लाक्षागृहम्)

*****